

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ **«Біобезпека та безпека праці»**

Ступінь вищої освіти - **Магістр**
Спеціальність **202 «Захист і карантин рослин»**
Освітня програма **«Захист рослин»**
Рік навчання **1**, семестр **2**
Форма навчання _____ денна _____ (денна, заочна)
Кількість кредитів ЄКТС **4**
Мова викладання - українська

Лектор курсу

Дмитрієва Ольга Євгенівна, кандидат біол. наук, доцент кафедри ентомології, інтегрованого захисту та карантину рослин
Піскунова Лариса Едуардівна, к.с.-г.наук, доцент кафедри загальної екології, радіобіології та безпеки життєдіяльності

Контактна інформація лектора (e-mail)

ivanyuk2008@ukr.net_piskunova2712@ukr.net
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=455>
<https://elearn.nubip.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=143061>

Сторінка курсу в eLearn

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу «Біобезпека та безпека праці» є теоретична та практична підготовка студентів - магістрів до створення сприятливих та безпечних умов праці для працівників аграрного виробництва під час робіт, що пов'язані із застосуванням, зберіганням та перевезенням засобів захисту рослин.

В результаті вивчення дисципліни студент набуває такі знання та уміння: володіє питаннями безпечного застосування, перевезення та зберігання засобів захисту рослин в сільському господарстві; знає основні положення державних законодавчих і відомчих нормативних актів з питань безпечного застосування засобів захисту рослин та охорони праці; знає основні вимоги гігієни праці та виробничої санітарії при проведенні агрохімічних робіт в сільському господарстві; може розробляти та впроваджувати заходи щодо профілактики професійної захворюваності, виробничого травматизму при виконанні комплексу робіт у рослинництві із застосуванням пестицидів і агрохімікатів.

Компетентності ОП:

Інтегральна компетентність:

Здатність особи розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері захисту і карантину рослин при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові предметні) компетентності (СК):

СК02. Здатність розробляти та реалізовувати програми і проекти у сфері захисту і карантину рослин з урахуванням усіх аспектів вирішуваної проблеми, зокрема, технічних, з використанням GPS-навігації, виробничі, експлуатаційні, комерційні, правові, питання охорони праці та навколишнього середовища.

СК04. Здатність розробляти прогнози моделі та технологічні схеми забезпечення дотримання фітосанітарних вимог дистанційного і стаціонарного фітосанітарного моніторингу.

Програмні результати навчання

ПРН 02. Відшуковувати потрібну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати і оцінювати наявну інформацію.

РН08. Планувати та управляти науково-дослідними, науково-технічними та/або виробничими проектами із захисту та карантину рослин і дотичних міждисциплінарних питань, базуючись на усвідомленні сучасних тенденцій розвитку науки, техніки та суспільства.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ Лабораторні, практичні семінарські/ самостійна робота)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1				
Тема 1. Законодавство України про охорону праці. Організація служби охорони праці	2/2/6	<p><i>Знати:</i> Законодавство України про охорону праці. Організація служби охорони праці; Засоби індивідуального захисту ; Основи електробезпеки та пожежної безпеки</p> <p><i>Вміти:</i> Виявляти шкідливі фактори виробничого середовища; Причини виробничого травматизму. Обирати засоби індивідуального захисту</p>	<p>Виконання та здача практичних робіт. Виконання самостійних робіт, рефератів</p>	0-100
Тема 2. Організація розслідування нещасних випадків Організація навчання з охорони праці	2/2/6			
Тема 3. Травматизм, причини, профілактика Шкідливі фактори виробничого середовища	1/2/6			
Тема 4. Вибір засобів індивідуального захисту. Основи електробезпеки та пожежної безпеки	2/2/7			
Всього за модуль 1	7/8/25	Модуль 2		

Тема 1. Токсиколого-гігієнічна характеристика пестицидів, дозволених для використання в Україні. Вплив пестицидів на навколишнє середовище. Форми дії пестицидів в біосфері	2/4/16	<p><i>Знати:</i> Токсиколого-гігієнічну характеристику пестицидів, дозволених для використання в Україні Схеми циркуляції пестицидів в навколишньому середовищі. Відмінності пестицидів від інших отруювачів навколишнього середовища. Загальні вимоги безпечного застосування засобів захисту рослин. <i>Вміти</i> безпечно та ефективно застосувати пестициди в сільському господарстві;</p>	Виконання та здача практичних робіт. Виконання самостійних робіт, рефератів	0-100
Тема 2. Вплив пестицидів на атмосферне повітря, воду, ґрунт, рослини, які захищаємо, корисних комах Вплив пестицидів на людину Види отруєнь пестицидами людини	2/6/8			
Тема 3. Загальні вимоги безпечного застосування засобів захисту рослин. Безпека праці при зберіганні засобів захисту рослин Безпека праці при перевезенні засобів захисту рослин. Безпека праці при обприскуванні та приготуванні отруєних принад Безпека праці при протруюванні, фумігації та інших способах застосування пестицидів	2/6/14	<p><i>Знати:</i> фізико-хімічні властивості пестицидів; шляхи надходження отруйних речовин в об'єкти навколишнього середовища та живі організми. Механізми токсичної дії пестицидів на живі організми; Шкідливі речовини в повітрі робочої зони, їх нормування та визначення. Засоби індивідуального захисту, що використовують при роботі з пестицидами Законодавчі та нормативні акти, що регулюють питання, пов'язані з безпечним використанням засобів захисту рослин.</p> <p><i>Вміти:</i> Правильно користуватись засобами індивідуального захисту при роботі з пестицидами. Надавати першу долікарську допомогу</p>	Виконання та здача практичних робіт. Виконання самостійних робіт, рефератів	0-100
Тема 4. Засоби індивідуального захисту, що використовують при роботі з пестицидами. Перша долікарська допомога при нещасних випадках, пов'язаних із застосуванням засобів захисту рослин. Законодавчі та нормативні акти, що регулюють питання, пов'язані з безпечним використанням засобів захисту рослин.	2/6/12			
Всього за модуль 2	8/22/50			
Всього годин	15/30/75			
Всього за семестр (балів)				70
Екзамен(залік)				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Піскунова Л.Е. Бондарь В.І., Зубок Т.О. Безпека праці та життєдіяльності: Підручник. Київ, 2022. 396с.
2. Піскунова Л.Е. Робочий зошит для практичного вивчення дисципліни Безпека праці та життєдіяльності студентами денної та заочної форми навчання. Київ, 2022. 110 с/
3. Дмитрієва О.Є., Доля М.М., Коломієць Ю.В., Бондарєва Л.М., Сикало О.О. Практикум з хімічного захисту рослин (фітофармакологія) з основами агротоксикології. Навчальний посібник. К.: ТОВ ЦП «Компринт», 2023. 352 с.
4. Піскунова Л.Е. Методичні рекомендації для вивчення та проведення практичних робіт з дисципліни Безпека праці та життєдіяльності студентами денної та заочної форми навчання. Київ, 2024. 101с.
5. L. Piskunova, T. Zubok, I. Pryimachenko Training manual for the discipline "Safety of work and Life" for students majoring in 291 "International Relations, Public Communications and Regional Studies" – «КОМПРИНТ», 2023. -237с.
6. Білько Т.О. Домедична допомога на підприємстві: Методичні вказівки щодо проведення ділової гри. Київ, 2020. 18 с.
7. Піскунова Л.Е., Прилипко В.А., Зубок Т.О. Безпека життєдіяльності: Підручник. Київ, 2012. 222с. (Гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, лист 1/11-4540 від 03.06.2011).
8. Піскунова Л.Е., Прилипко В.А., Зубок Т.О. Безпека життєдіяльності: Підручник. Київ, 2017. 456с.
9. L.Piskunova L., Bondar V. Labor safety and vital activity: Hanbook for the practical study of course for of English groups. Kyiv, 2022. 220 p.
10. Яремко З.М. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. Київ, 2011. 315 с.
11. Основи охорони праці: Підручник / Ткачук К.Н. та ін. Київ, 2018. 448с.

12. Основи охорони праці / Запорожець О.І. Протоєрейський О.С., Франчук Г.М., Боровик І.С. Київ, 2019. 264с.
13. Основи охорони праці /Березуцький В.В. та ін. Чернігів: Факт, 2020. 480с.
14. Войнолович О.В. Працезохоронні засади у схемах, таблицях і графіках: навч. Посібник. Київ: Основа, 2020. 144с.
15. Бутко Д.А., Луценков В.Л., Лехман С.Д. Практикум з охорони праці. К.: Урожай, 2016
16. Димань Т.М., Мазур Т. Г. Безпека продовольчої сировини і харчових продуктів : "Академія", 2018
17. ДСТУ EN 133:2005 Засоби індивідуального захисту органів дихання.
18. ДСанПіН 8.8.1.2.3.4-000-2001 Допустимі дози, концентрації, кількості та рівні вмісту пестицидів у сільськогосподарській сировині, харчових продуктах, повітрі робочої зони, атмосферному повітрі, воді водоймищ, ґрунті. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0137588-01>.

Допоміжні

1. Білько Т.О., Кудрявицька А.М. Основи охорони праці: навч. посіб. Київ: НУБіП України, 2017. 232 с.
  2. Безпека життєдіяльності. Основи охорони праці: навч. посіб./ Яворовський, О.П. та ін. Київ: «МЕДИЦИНА», 2015. 232 с.
  3. Безпека життєдіяльності: Журнали за 2017-2021 роки.
  4. Закон України "Про пестициди і агрохімікати". Затв. постановою Верховної Ради України від 1995р. Зміни в наступні роки.
  5. Закон України "Про пестициди і агрохімікати". Затв. постановою Верховної Ради України від 1995р. Зміни в наступні роки.
  6. Закон України "Про Захист рослин". Затв. постановою Верховної Ради України від 1998р. Зміни в наступні роки
  7. Закон України "Про Карантин рослин". Затв. постановою Верховної Ради України від 1993р. Зміни в наступні роки.
- Інформаційні ресурси*
8. Електронний курс з дисципліни : «Безпека праці та життєдіяльності»(Безпека життєдіяльності). URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=455>
  9. Електронний курс з дисципліни : «Безпека праці та життєдіяльності»(Охорона праці). URL: <http://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=791>
  - 10.Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.
  - 11.Офіційний веб-сайт МОЗ України. URL:<https://moz.gov.ua>.
  - 12.Офіційний сайт Держпраці. URL:<https://dsp.gov.ua>.
  - 13.Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. URL:<http://www.mon.gov.ua>.
  - 14.Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України. URL:<http://www.mns.gov.ua>).
  - 15.Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України. URL: <http://www.social.org.ua>.